

QORTI TAL-APPELL KRIMINALI

IMĦALLEF

S.T.O. PRIM IMĦALLEF SILVIO CAMILLERI LL.D.

Seduta tal-Ġimgħa 17 ta' Marzu 2017

Appell Nru: 564/2015

Il-Pulizja

(Spettur Bernard C. Spiteri)

vs

Mario Casha

Il-Qorti:

1. Rat l-akkużi dedotti kontra l-appellat Mario Casha, ta' 59 sena, iben il-mejjet Joseph u Marija nee' Zahra, imwieled Rabat Għawdex detentur tal-karta tal-identita' bin-numru 45156G akkużat quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Għawdex) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali talli:

Fix-xahar ta' Marzu 2015 waqt li kien fi Ta' Kerċem Għawdex u jew fil-viċinanzi:

1. Mingħajr awtorizzazzjoni meħtieġa ta d-dokumenti tal-votazzjoni ta' Antoinette Tabone lil Raymond Azzopardi u dan bi ksur tal-artikolu 112(c) tal-Kapitolu 354;

2. U aktar talli fl-istess data, ħin, lok u ċirkustanzi għen jew ħajjar sa biex isir reat taħt l-artikolu 112 tal-kapitolu 354 jew ittenta li jagħmel dak ir-reat;
  3. U aktar talli fl-istess data, ħin, lok u ċirkustanzi bħala uffiċjal jew impjegat pubbliku ikkommetta reat li kellu jissorvelja li ma jsirx jew li minħabba l-kariga tiegħu kien fi dmir li jimpedixxi u dan bi ksur tal-artikolu 141 tal-kapitolu 9.
-
2. Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati (Għawdex) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali, tat-2 ta' Diċembru, 2015, li biha l-Qorti, wara li rat l-Artikolu 112 u 112(c) tal-Kapitolu 354 u Artikolu 141 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta ddikjarat li mill-provi kollha prodotti l-ingredjenti meħtieġa biex tinstab ħtija dwar ir-reati miġjuba kontra l-imputat ma rriżultawx u għalhekk illiberat lill-imputat.
  3. Rat ir-rikors tal-appell ta' l-Avukat Ġenerali li bih, peress li ħassu aggravat bis-sentenza fuq imsemmija in kwantu l-ewwel Qorti manifestament għamlet enunċjazzjoni żbaljata t'ipotesi tal-liġi li wasslu sabiex jiġi lliberat l-appellat, appella mill-istess sentenza quddiem din il-Qorti u talab lil din il-Qorti jogħġobha tħassar u tirrevoka s-sentenza appellata u minflok tgħaddi sabiex issib lill-appellat ħati ta' l-akkużi dedotti fil-konfront tiegħu u sussegwentament tinfliggi l-piena skont il-liġi rilevanti u li tkun ġusta u adegwata għaċ-ċirkostanzi tal-każ *de quo*.
  4. Rat l-atti u d-dokumenti kollha; semgħet lix-xhieda u semgħet lill-partijiet jittrattaw l-appell permezz tal-avukati tagħhom.
  5. Il-fatti allegati tal-każ jistgħu jiġu riassunti kif ġej:

L-imputat, meta kien kuntistabbli tal-pulizija, ingħata l-kompitu li iqassam il-voti għall-elezzjoni tal-kunsill u għar-referendum dwar il-kaċċa fil-lokalita' ta' Kerċem Għawdex. Fil-passat huwa kien qassam il-voti fl-elezzjonijiet diversi drabi. F'jum wieħed f'Marzu 2015 huwa mar iqassam il-voti lill-votanta Antoinette Tabone fl-indirizz li kellu tagħha f'Kerċem iżda meta ċempel il-bieb tar-residenza ma fetaħlu ħadd. Dak il-ħin għadda Raymond Azzopardi u dan talab lill-imputat jagħtih il-voti ta' Antoinette Tabone. Azzopardi pproduċa biċċa karta b'isem u kunjom Antoinette Tabone u bl-ID card number u bin-numru tat-telephone tagħha u Azzopardi qal lill-imputat li huwa kien soltu jiġbor il-voti tagħhom. L-imputat saħaq ma' Azzopardi li kien qed jgħidlu l-verita' għaliex ma riedx jagħli minħabba xogħolu ta' pulizija. Meta Azzopardi assigurah li ma kienx ser jgħallih l-imputat ikkonsenjalu l-voti ta' Antoinette Tabone.

6. L-aggravju tal-appellant Avukat Ġenerali jikkonsisti filli fil-fehma tal-appellant l-ewwel Qorti manifestament għamlet enunċjazzjoni żbaljata tal-ipotesi tal-liġi li wasslet lil dik il-Qorti sabiex tillibera lill-appellat Mario Casha.
7. Sabiex isostni d-dritt tiegħu ta' appell mis-sentenza appellata, l-Avukat Ġenerali qiegħed evidentement jirradika d-dritt tiegħu fil-ġurisprudenza tal-qrati tagħna ta' kompetenza kriminali dwar ir-raġunijiet elenkati fl-artikolu 413(1)(b) tal-Kodiċi Kriminali u li jagħtu lill-Avukat Ġenerali dritt li jappella minn sentenza f'kawża bi proċedura sommarja għal reat li jaqa' taħt il-ġurisdizzjoni tal-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali taħt l-artikolu 370(1) tal-Kodiċi Kriminali. Di fatti biż-żmien il-Qrati ta' kompetenza kriminali estendew id-dritt ta' appell tal-Avukat Ġenerali taħt l-artikolu 413(1)(b)(iv)(i) tal-Kodiċi Kriminali, u ċioe' fejn l-imputat jiġi liberat minħabba li "l-fatt ma jkunx fih l-ingredjenti ta' reat", biex jinkludu fih ukoll proprju l-każ meta l-Maġistrat ikun applika għal fatt enunċjazzjoni żbaljata jew inkompleta tar-rekwiziti tar-reat għaliex f'każijiet bħal dawn l-appell ikun fuq punt ta' dritt¹. Jekk fis-sentenza ma tirriżulta ebda tali enunċjazzjoni żbaljata jew inkompleta

---

¹ App. Kr. Inf. P v A. Caruana, 31/10/1953; P v Gaetano Cuschieri, 25/10/1984; P v Georgia Zammit, 20/2/1986;

tal-liġi allura l-Avukat Ġenerali ma jkollux dritt ta' appell, sakemm l-appell tiegħu ma jkunx msejjes fuq xi inċiż ieħor ta' l-artikolu 413 imsemmi.

8. Lill-Avukat Ġenerali jidher li sfuġgiet id-dispożizzjoni fl-artikolu 115(4) tal-Kap. 354 li tipprovdi li kull deċiżjoni tal-Qrati tal-Maġistrati dwar reat taħt il-Kap 354 tista', fil-każijiet kollha, tiġi appellata mill-Avukat Ġenerali u mill-parti misjuba ħatja. La darba, iżda, l-Avukat Ġenerali għażel li jillimita l-appell tiegħu għar-raġuni speċifika prevista fl-artikolu 413(1)(b) (iv)(i) tal-Kodiċi Kriminali din il-Qorti hi ristretta li tqis l-appell tal-Avukat Ġenerali limitatament minn din l-ottika u ma tistax tindaga oltre.
9. Fil-każ ta' lill-Avukat Ġenerali jsostni li l-artikolu 46(4) tal-Kap 354 jipprovdi li l-uffiċjal tal-pulizija jista' jhalli d-dokument tal-votazzjoni biss (a) lill-elettur innifsu li għalih id-dokument ikun indirizzat, jew fin-nuqqas tiegħu (b) lil persuna t'eta' li tkun tirrisjedi fl-istess indirizz ta' l-elettur li għalih id-dokument ikun indirizzat jew tkun fl-impieg ta' l-istess elettur fl-istess indirizz ta' l-elettur li għalih id-dokument ikun indirizzat. L-Avukat Ġenerali jsostni li l-ewwel Qorti rrikonoxxiet dan l-istat ta' dritt fis-sentenza tagħha fejn irriteriet li persuna tkun qed tikser il-liġi meta jawtorizza lil persuna li mhix waħda minn dawk li huma eliġibbli biex jiġbru l-vot ta' ħaddieħor. L-Avukat Ġenerali kkonkluda li tenut kont tal-premess l-ewwel Qorti ma setgħet qatt tillibera lill-imputat peress li l-prosekuzzjoni għabet 'il quddiem biżżejjed provi sabiex tipprova l-każ tagħha lil hinn minn kull dubbju dettat mir-raġuni u diversi kunsiderazzjonijiet li għamlet l-ewwel Qorti ma humiex kunsiderazzjonijiet validi skont il-liġi.
10. Il-Qorti tibda biex tosserva li, apparti l-kunsiderazzjoni li r-reat *de quo* huwa dak previst fl-artikolu 112(1)(c) tal-Kap 354, l-ewwel Qorti ma għamlet ebda enunċjazzjoni speċifika dwar l-artikolu 46(4) tal-Kap 354,

għalkemm jista' jiġi inferit li kienet qed tagħmel riferenza għad-dispożizzjoni msemmija fis-silta citata mill-Avukat Ġenerali. Inoltre, anki jekk is-silta msemmija tittieħed bħala enunċjazzjoni ta' dak li tipprovdi l-liġi fl-artikolu 46(4) imsemmi, l-Avukat Ġenerali jsostni li dik l-enunċjazzjoni tal-liġi hi waħda korretta. Stabbilit dan l-appell tal-Avukat Ġenerali ma jistax validament jissejjes fuq dik l-enunċjazzjoni tal-liġi għaliex ġia ġie ritenut li malli l-enunċjazzjoni denunzjata bħala ħażina tiġi minflok rikonoxxuta bħala korretta allura l-appell msejjes fuq allegata enunċjazzjoni żbaljata tal-liġi jieqaf hemm². *Multo magis* meta l-enunċjazzjoni tal-liġi indikata mill-Avukat Ġenerali tiġi konċessa mill-istess Avukat Ġenerali li hi korretta.

11. In kwantu l-Avukat Ġenerali jilmenta li l-ewwel Qorti għamlet kunsiderazzjonijiet li ma kienux validi legalment, dan ċertament hu minnu. Di fatti fis-sentenza appellata saru kunsiderazzjonijiet li ma jinċidu xejn fuq il-kwistjoni tal-ħtija o meno, għalkemm jistgħu forsi jinċidu fuq il-piena fil-każ ta' sejbien ta' ħtija. Hekk per eżempju l-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti dwar minn fejn origina l-ilment u d-drawwiet stabbiliti f'Għawdex. Inoltre -- filwaqt li l-edukazzjoni hi dejjem desiderabbi f'kull qasam tal-ħajja -- ir-riferenzi tal-ewwel Qorti għal kampanja ta' edukazzjoni pubblika, kif ukoll l-aċċenn li sar mill-ewwel Qorti għall-possibilita' ta' passi dixxiplinari, meta dak li kien in diskussjoni quddiem l-ewwel Qorti kienet ir-responsabilita' kriminali o meno tal-imputat, iservu aktar ta' għajn ta' perplessita' milli ta' kjarezza dwar dak li legalment kien verament determinanti għall-finijiet tal-ġudizzju li kienet msejħa tagħti l-ewwel Qorti. Kien opportun li jingħad il-premess għaliex filwaqt li saru kunsiderazzjonijiet fit-tul dwar dak li għadu kemm ingħad, ma sar ebda tentattiv sabiex il-Qorti tixhet l-iċken dawl dwar f'hix jikkonsistu l-ingredjenti tar-reati addebitati lill-imputat u liema ingredjenti sabet li kienu nieqsa minkejja li d-deċiżjoni finali

---

² Q App Inf P v Georgia Zammit, 20/2/1986

tagħha kienet li “l-ingredjenti meħtieġa biex tinstab ħtija dwar ir-reati miġjuba kontra l-imputat ma jirriżultawx”.

12. Bdanakollu, il-fatt jibqa' li, salv dak li ġia ingħad aktar qabel għar-rigward tal-aċċenn għall-artikolu 46(4) tal-Kap 354, f'dak kollu li qalet l-ewwel Qorti fis-sentenza tagħha ma hemm ebda enunċjazzjoni legali żbaljata li tagħti dritt ta' appell lill-Avukat Ġenerali. Għalhekk, it-tentattiv tal-Avukat Ġenerali sabiex jirradika dritt ta' appell fuq l-allegata enunċjazzjoni żbaljata tal-ipotesi tal-liġi ifalli u peress li in-nuqqas ta' dritt ta' appell ta' l-Avukat Ġenerali huwa sollevabbli minn din il-Qorti *ex officio* din il-Qorti qiegħdha hekk tissolleva l-irritwalita' u l-konsegwenti nullita' tar-rikors ta' appell odjern kif impostat quddiem din il-Qorti.

Għall-motivi premessi tiddikjara l-appell tal-Avukat Ġenerali irritu u null u tastjeni milli tiegħu konjizzjoni ulterjuri tiegħu.

(ft) Silvio Camilleri
Prim Imhallef

(ft) Silvana Grech
D/Registratur

Vera kopja

Għar-Registratur